

PLANINSKI VEŠTNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1899.

Leto V.

Črtice s potovanja hudomušnega Janka.

Spisal J. M.

(Dalje)

VI. poglavje, v katerem zve bravec take stvari, da ga bo kar mrazilo, če ne bere na — toplem.

Janko je bil zastonj upal. Ko je zjutraj svoje grešne kosti pobiral s trdega ležišča, je najprej pogledal skozi okno. Toda videl ni nikamor; snežilo je namreč tako, da se je — kakor pavijo na Krasu — kar kadilo; vihar je pa še bolj divjal nego prejšnji dan. S čemernim obrazom je zlezl po strmih stopnicah v kuhinjo, kjer so si že vodniki kuhali zajtrk.

„Pojdmo li na vrh?“ jih je ogovoril, ko je stopil v kuhinjo.

„Gospod“, mu je odgovoril njegov vodnik, „mislim, da je najboljšo, da se vrneva v Kals; zakaj boljšega vremena se ne smemo še tako brž nadejati. Na Klek pa v tem viharju nikakor ne moreva; vaše in moje življenje je v nevarnosti. Gotovo je vse tako zameteno, da bi zgrešila stezo in se ponesrečila; ako bi naletela na sneg, ki visi čez rob, bi bila izgubljena. Sploh pa tudi ne vem, če bi nama vihar pustil naprej.“

„Dobro, pa pojdiva doli“, mu je odvrnil Janko, navidezno vdan v svojo usodo. Bilo mu je pa zares hudo, da bo moral oditi brez uspeha, ko ga je samo še tristo metrov ločilo od njegovega smotra.

Vodnik mu je na noge pritržil ostre dereze in ga navezal na vrv. Sedaj se mu ni nič branil, zakaj vedel je, da ga čaka huda in nevarna pot. Zavil se je tesno v plašč, si privezal klobuk z debelo ruto na glavo, da mu ga ne bi

vzel veter, ter je odjadral iz kože po poti, po kateri je bil prišel. Tudi njegov tovariš z Dunaja se je odpravil navzdol in sicer proti „Glocknerhausu“.

Snega se je bilo že nametlo precej črez pol metra. Janko ga je moral gaziti kar na celem, ker je šel naprej, vodnik pa za njim. Začel je zopet lesti po grebenu. Sedaj se je pa tudi njemu vsa stvar zdela nekoliko nevarna. Držaji so bili vsi zameteni, in skale je pokrival napol zmrzel, krhek sneg, v katerem zastoj iščeš trdne stopinje. Vrhutega je bilo skalovje pokrito z že precej debelim ledom, ki se je kazal po zbrisih.

Janko je lezel prvi; vodnik ga je počasi spuščal na vrvi, ki mu ni bila prav nič odveč; še poizvedoval je, če jo dobro drži.

„Dobro“, mu je rekel vodnik; „nič se ne bojte, ne spustim vas; le stopajte vedno s celim stopalom, da se dereze dobro primejo tal, potem že pojde. Ako pa padete, vas že udržim, da se ne popeljete po zadnji oplati k Sv. Krvi.“

Ko se je Janko prepričal, da so dereze dobro pritrjene, in je še vodniku zažugal, da ga bo tožil, če se zaradi njegove nepazljivosti ubije, je začel lesti navzdol počasi in previdno, kakor se spodobi za tako pot. Kadar je zmanjkalo vrvi, je moral počakati, da je vodnik prilezel za njim. Potem se je zopet začela stara pesem od začetka. Ta stvar se je večkrat ponavljala, preden sta stopila na Kõdnitzkees. Ledenik je bil jako zameten. Gaziti sta morala sneg tuintam do pasu. Ko sta bila prišla do razpoke, katero sam že omenil, je vodnik Janka opomnil, da naj pazi.

„Bodem že gledal“, mu je odvrnil, „da se ne“ — hotel je reči: vderem; toda ta beseda mu je ostala v grlu. Malo se je pokadilo, in celega Janka se je videla samo še glava; kar se te drži, je bilo vse pod snegom. Janko je začel brecati, da bi se izkopal, toda kmalu mu je tudi glava izginila v snegu.

„Bodite mirni!“ mu je zaklical vodnik in ga hitro izvlekel iz zameta kakor ribič ribo iz vode.

Še enkrat je Janko pomeril moža v sneg, potem sta pa prišla srečno črez to nevarno mesto. Sedaj je postal še previdnejši. S palico je preiskoval sneg, če drži, vodnik ga je pa držal na napeti vrvi kakor lovec psa, katerega ne pusti še goniti. Nekaj časa je šlo srečno. Naenkrat ne najde s palico tal; hoče nazaj, toda bilo je prepozno: sneg se mu udere pod nogami, in Janko se je gugal na vrvi v razpoki. Kričal je nad vodnikom, naj vleče ven, in sam si je pomagal z vsemi — petimi, zakaj hribolazcu je palica peti ud kakor opici rep. Slednjič prileze z združenimi močmi srečno na dan.

Gresta dalje; ali prav, je menda vedel vodnik ravno toliko kakor Janko; zakaj metlo je tako, da nista videla meter daleč predse. Vedela sta, da lezeta navzdol proti Vanitovi škrbini, toda sam vodnik je dvomil, če se držita prave smeri, da se ogneta razpok, ki vsako poletje groze na dolenjem koncu ledenika. Čim dalje sta lezla, tem goljufivejša so bila tla. Kmalu se jima palici v snegu nista več ustavili — prišla sta zopet do razpok. Vodnik je rekel Janku, naj

poskusi, če ga bo sneženi most držal. „Dosti imam tega“, je zamrmral ta; „že dovolj vem, kako mehko je postlano v zametih, in kako prijetno se je gugati na vrvi v razpoki; pa še vi enkrat poskusite to slast, če se vam ljubi, meni se ne.“

„Jaz bi šel rad naprej“, mu odgovori vodnik; „toda bojim se, da ne bi me udržali, ako bi se vdrl, vas pa vendar lahko izvlečem.“

Da bi vam vsaj mogel podati sliko, kakšen je bil Janko, ko se je prepiral z vodnikom. Tičal je do pasu v snegu. Plašč, klobuk, ruta, vse je pokrivala debela snežena skorja; od celega Janka se je videl le rdeč nos in nekaj ravno tako osmojenih lic. Ako bi ga srečali, bi se ga ustrašili in mislili, da je morda oživel kak snežen mož, katerega so otroci naredili.

Medtem, ko sta se pričkala, kdo pojde prvi poskušat, če sneg drži, je malo ponehalo mesti, in vihar je toliko razpodil megle, da sta za lučaj daleč videla.

„Hvala Bogu“, je vzkliknil vodnik, „da me niste hoteli poslušati! Slaba bi nama pela, če bi šla dalje v to smer. Zašla sva preveč doli, in tu je led že ves razpokan; sneg naju pa gotovo ne bi držal, ker je še svež. Sedaj nama družega ne kaže, kakor nazaj po isti poti, po kateri sva prišla, potem pa pojdeva kar povprek po snegu na Teischnitzkees, od tam imava pa samo dober skok do kočē.“

Vsak hribolazec ve, kako sitno je, če zaide in mora zopet nazaj dolg kos pota, katerega je že enkrat premeril. Nihče torej Janku ne zameri, da ni ravno prijazno pogledal vodnika, ki ga je s tako „prijetno novico“ iznenadil. Strmo navzgor gaziti tak sneg, ni šala! Da bi bila ostala vsaj gaz, katero sta naredila, ko sta lezla doli. Toda bilo je vse gladko, kakor bi ne bil še nihče hodil tod. Vse je bilo zopet tako lepo zameteno, kakor da bi sami gorski škratje skupaj nosili in gladili sneg. Precej sta trpela, preden sta prišla tako daleč, da sta mogla povprek in se jima ni bilo treba bati, da bi ju zopet ustavile razpoke.

„Dobra sva“, je rekel vodnik, „še pičlo uro, in oddahneva se v koči. Zgrešiti ne moreva več, da le vem, kje sva; spoznam se tudi v meglo. Poprej pa res nisem vedel, ali greva naravnost proti Kōdniški dolini ali proti škrbini. In tudi ni čuda, da sva v takem vremenu zašla; če bi imel zavezane oči, bi ravno toliko videl. V takem še nisem tođ hodil.“

„V lepem bi marsikdo lazil po gorah“, je pripomnil Janko precej samozavestno; „kdor pa hoče gaziti sneg, pregledovati zamete in razpoke, mora pa že biti mož za to, kaj ne?“ Dobra volja se mu je že povrnila, posebno pa ko je prišel na Teischnitzkees. Tu se ni več tako vdiral; naslonil se je torej na palico in zdrčal navzdol, vodnik pa za njim.

Na Vanitovi škrbini ni bilo ravno hudega vetra, snežilo pa je „kakor o Božiču“. „Vsaj vem, kaka je zima avgusta meseca“, je rekel Janko, ko je pri ognjišču tajal zmrzli nos in srebal čaj. V obraz je bil podoben žganjarju prve vrste, tako sta ga veter in sneg osmodila.

Ko sta se pokrepčala, sta odrinila dalje. Sneg je zapadel vse planine. Proden sta pa zapustila Kõdniško dolino, ju je še dež napral. To je bil zadnji pozdrav, katerega je Klek poslal Janku. Kmalu pa je posijalo solnce, in v najlepšem vremenu sta dospela v Kals.

Janko ni vedel, bi se li veselil vremena, ali jezil nad njim. Všeč mu je bilo, ker je spoznal, da je vendar boljše, da ga obliva pot, nego moči dež; jezen pa je bil, ker si je mislil, da je morda tudi na Kleku vedro. Potolažil ga je nekoliko vodnik, češ, da gori ni nič boljše, nego je bilo zjutraj. In res se zgodi večkrat, da je v Kalsu lepo vreme, na Kleku pa vihra nevihta. Tudi takrat, ko se je Janko prekopicieval po snegu, je v Kalški dolini lepo solnce sijalo.

Pri odhodu se je vodnik Janku priporočil še za naslednje leto in mu obetal, da gotovo dobi lepše vreme. „Dobro“, mu je odgovoril Janko, „kadar ga boste naročili vsaj za par dni, mi pa naznanite, potem pa pridem gotovo“. „Letos sva pa res imela smolo“, se posmeja vodnik; „dva dni sva bila na potu in še nisva prišla na vrh. Toda obupati se ne sme. Neki gospod je prišel desetkrat zastoj; šele enajstič je naletel na ugodno vreme. Le pridite drugo leto, morda boste imeli več sreče.“

„Bomo videli“, je rekel Janko, segel poštemu Tiroleu v roko in odšel proti Lienzu. Poprej je nameraval skozi dolino Stubach v Pinzgavsko dolino, da bi si ogledal slape potoka Krimml; toda sedaj so se mu Ture tako zamerile, da jim je pokazal hrbet in odšel v Dolomite. (Dalje prihodnjíč.)

Goriški Stol.

Spisal Anton Stres.

Od Kobarida ob bistri Soči pa črez državno mejo do Žminja (Gemona) ob prodovitem in raztrganem Taljamentu se v lahno proti severu izbočenem loku vleče grebenasto sleme — Stolovo pogorje. Visoko je 1300—1400 *m*, posamezni vrhovi pa, ki mole iz hrbta, se ponosno dvigajo v višino 1600—1700 *m*.

Vse južno pobočje te dolge, a zelo stisnjene gore pokrivajo lepe, zelenorumene senočeti, severna stran pa je poraščena s temnim lesom, le vrh prepreza pritlično borovje. Ob južnem podnožju je raztresenih mnogo vasi, ob severnem pa je zaradi ozkega sosedstva z drugimi gorami prostora le za strugo Učejji na vzhod, Venzonaazzi na zahod in tu pa tam za kako stajo; le ob vzhodnem delu čepe tri vasice: Trnovo, Srpenica, Žaga.

V hladnici čedne gostilnice v Kobaridu se je zbrala popoldne po prečuti veselici (zadnja točka programova je trajala nekaj dalje nego do solnčnega vzhoda) precejšnja družba zaspanih obrazov. Pila je izvrstno kobaridsko vodo, pomešano z vinom.

„Pol litra take vode bi bil imel zadnjič na Stolu raje nego liter vina“, je trdil Jože, vnet hribolazec.

„Najraje pa oboje“, je dodal France. — „Kod pa si šel na Stol, od severa ali juga?“

„Od juga — skozi Sedlo.“

„Jaz pa bi šel raje skozi Srpenico. Odtod na Srpenico je vsaj lepa državna cesta, v Sedlo pa nič krajši, a tem grši kolovoz; in iz Srpenice prideš gotovo prej na Stol nego iz Sedla.“

„Ali pa tudi ne“, sem se oglasil jaz. „Morda je pa iz Sedla bliže.“

„Ni ne! Dobro vem, kje je Srpenica in kje Sedlo; in na Stolu sem bil že trikrat.“

„Jaz pa trikrat po trikrat.“

„Trikrat po tri litre vina stavim, da je bliže iz Srpenice.“

„Velja!“

Dogovorili smo se, da pojde še oni dan France na Srpenico, jaz pa v Sedlo. France je ostal še nekaj časa v družbi — saj pelje na Srpenico državna cesta! — jaz sem pa precej odrinil. Za dve in pol ure hoda po grdem kolovozu ob lepem Stolu sem dospel v Sedlo . . .

Ob treh zjutraj sem že ropotal z okovano palico in podkovanimi črevlji skozi dremajočo vas. Na vzhodu se je belilo. Stol se je v jutrnjem mraku razločil le toliko, kakor da bi ga ogledoval skozi oslepljeno steklo. Zvezde so slabo trepetale in že ugasovale. Lahen vetrič se je zibal nad rosnim poljem. Petelinu so si iz sosednjih vasi odpevali. Kamenita pot med njivami in moji črevlji so oglašali tak hrup po tistem mraku, kakor da bi korakala cela stotnija vojakov. „Bo vsaj France na oni strani Stola vedel, da že grem“, sem dejal.

Zora je zamenila belo obleko z rumenkasto, ko sem bil dospel pod Stol ter pričel počasneje stopati po strmih senožetih. Videlo se je že precej dobro. Nad vasmi se je vil dim, niže pa, nad Nadižo, je ležala bela megla. Že prej sem bil sklenil, da s prijetnim užitkom združim koristno delo: da si bom rosil noge po rosnih senožetih. Po noči pa je menda bilo vetrno, ker je bila trava le malec rosna. — „Še bolje je tako“, sem se tolažil. „Ni nesreče brez sreče. Vsaj moker ne bom. In pa, če bi ‚kneippal‘, bi s sezuvanjem in obuvanjem zakasnel in prišel na vrh prepozno — ali pa bi si s trnjem podkoval boste noge, ali bi me morda celo gad pičil — in naposled, sem li prepričan, da je ‚kneipanje‘ res zdravo?! . . . Ah, evo je, prve pečnice!“

V tako modro modrovanje vtopljen, sem dospel nad „Skalico“, odkoder je le še pol ure do vrha. Tod že klijajo pečnice in dišeče murke. Prišel sem jih nabirati. Medtem je na vzhodu nebo žarelo že kakor ogenj. Pospešiti sem moral proti vrhu. Pa kaj hočeš, ko te na vse strani vabijo ponosne planike: — še to, potem jih imam dovolj . . . oh, samo še onile grmič, kako so velike! . . . joj, pa onele; tako so čiste, bele — saj ni daleč do njih . . . Na tak način

nevede zalezeš daleč od steze. Ko sem jih nabral prepolno pest, se ogledam in — vidim, da se je Triglavova nočna čepica že pozlatila. V prvem trenutku sem hotel kar zdirjati proti vrhu, da prehitim sonce in morda tudi tovariša, pa pripoznati sem si moral, da sem premajhen. Ustavil sem se (četrt ure pod vrhom) in občudoval prekrasni prizor.

Na zahodu in v dolini pod menoj je bilo še mračno, na vzhodu pa je nebo gorelo. Triglav in njegovi sosedje so si že nadeli zlate krone. Krog mene so frfotali ptički, se zbirali na skalah in drugih viških ter nestrpno ždeli prvih žarkov. Še malo, in tudi Stol se je pozlatil, izprva le na vrhu, a vedno bolj — do nas. Ptički so zagostoleli, bilke in cvetlice so se priklonile solncu, ki jih je obdarovalo s prečistimi biseri, muhe so se zbudile in zabrenčale: vse je oživel in se veselilo novega dne . . .

Počasi sem prilezel na vrh. „Zdaj pa zdaj“, sem si mislil, „me sprejme France z zmagodobitnim smehom.“ Ogledam se — njega ni še bilo. „Ha, ha, sedaj se bom pa jaz tebi smejal; jaz sem prvi, četudi me je solnce prehitelo.“

Vesel sem pozdravljal stare znance. Skalovita Baba je iztegovala sivo glavo proti svežezelenemu Stolu, a resni Kanin je ni pustil od sebe. Njiju večnomladi varovanec, sneg, je prekrasno blestel v solnčnih žarkih. Na vzhodu je ponosno stal vladar Triglav s svojim sijajnim spremstvom. Njih gole, plešaste glave s premnogimi gubami, katere je ponekod izgledil jekleni led, so pričale o neštevilnih viharnih bojih, ki so jih prebili v tisočletjih. In sedaj stojte zmagoviti, utrjeni, visoki ter s svojim zgledom izpodbujajo „rod, ki se dviga na dan“. Pod mano, Stolu na jugu, se je razprostirala prekrasna, s srebrnimi nitmi pretkana preproga — Beneška ravan. Ker je zelo gosto naseljena, je videti, kakor bi bila vsa planjava velikansko mesto, v katerem ima vsaka hiša svoj vrt. Kako krasna, kako ljubka je ta ravan, ko jo ogleduješ z naših gora, in kako enolična, kako dolgočasna, če potuješ po nji! Vinograd se vrsti za vinogradom, njiva s prašno doteljo za njivo, okleščena murba za murbo, vas z visokim cerkvenim zvonikom za vasjo z enakim zvonikom; le tu pa tam najdeš strugo, po kateri se leno, komaj vidno vije umazana, smrdljiva voda. Lahko si misliš, kako željno se obrača dolinec proti severu: „Kje ste hribje s temnimi gozdi, hladnimi studenci in bistrimi potoki? Kje ste ve skalnate gore z blestečimi ledniki? zakaj se odtegujete mojmu pogledu? zakaj se ogrinjate v mrak?“ In gore, da jadrnika potolazijo, se obličje praznično ter se mu pokažejo v vsi krasoti. . . .

Nebo je že par dni zastrto s svinčenimi oblaki. Po tleh leži redka, dimasta megla. Drobni, hladni jesenski dež zaspajo šušti po orumenelem drevesnem listju. Čemerno pogleduje dolinec tako vreme, ki mu liki mora tlačiti duha. Le dremal bi. — Kar ga sredi noči zbudi piš. Dežne kaplje in suho listje udarjajo ob okna. Šum novega gosta ga pa kmalu zopet zaziblje v spanje. . . Zjutraj se mu zazdi v polusnu, da se mu nekdo približuje. Že čuti na obrazu neki prijeten, topel dih: nekaj neznansko nežnega, voljnega ga je poljubilo. Razprostire roke, pogleda

— a pred krasoto, veličastvom in žarom mlade zore mora povesti oči. Kdo, če ima le zdrave noge, ne skoči takrat s postelje ter hiti (če hoče, se poprej še obleče) pod prečisto modro nebo! Kako krasno, kako prijetno je zunaj! Po prečistem zraku trepetajo zlati žarki. Solnce se zdi večje, čistejše, ne toplejše, pač pa bolj rumeno. Poglej pa na gore, na gore na severu! Kar črez noč so se ogrnili sivi velikani v čisto, blestečo snežno odejo ter se v svečani obleki pomaknili bolj proti jugu, da jih tudi oddaljeni dolinci vidijo in občudujejo. Kako ponosno mole proti čistemu nebu srebrni višoki stožci, ogromne glave in nazobčani grebeni! V kako ostrih črtah se odločuje njih sijajna beloba od temnomodrega neba! Pred vsemi pa se liki ogromna srebrnozлата zastava razprostira Stolovo pogorje. Gorenja, s snegom pokrita polovica se mu svetli, kakor bi bila iz čistega srebra, pod njo pa zlate solučni žarki rumene senožeti s posušeno travo. Prekrasna slika! „Prid', slikar, se les učit!“ bi vzkliknil Vodnik. Pô pravici imenujejo Lahi to pogorje Monte bello (krasno goro). . . .

Ker Franceta le še ni bilo, solnce pa je že močno pripekalo, sem se poslovil od Stola ter šel po nasprotni strani navzdol, iskat izgubljenega tovariša. V šibki uri sem prišel do senožeti, kjer so vprav kosili. Hotel sem kosce poprašati po Francetu, kar ga zagladam spčnega pod košato bukvo. Krepko sem ga potresel ter poprašal, kdaj misli iti na Stol.

„Aaa, ti si! — ha, ha. — Ne vem“, je dejal, pobiraje svoje kosti — „sedaj mislim iti na Srpenico, in upam, da tudi ti.“

Odšla sva skupaj navzdol. Pot vodi še nekoliko časa po senožeti, potem pa skozi hladen gozd. „Kako, da nisi prišel na Stol?“ sem grede poprašal tovariša. „Vprašaj raje, kako sem prišel dotod“, mi je odgovoril France. „Le poslušaj!“

„Ko si bil ti včeraj odšel iz Kobarida, sem jaz ostal še pri družbi. Zaman so me tovariši silili, naj odidem; jaz sem jim zagotavljal, da pravi turisti si upajo na Stol, četudi dve noči ne spe. Precej pozno smo se ločili: tovariši v postelje, jaz pa na Srpenico. Sam samecat sem taval v tihi, precej temni noči po široki, b. li cesti. Izprva je šlo precej dobro. „Ššš . . . šš“ — kaj pa je to? — Hu, po cesti je pridrla voda — reka; že se je privalila do mene. Hitro h kraju, da me ne odnese! — Brrr, tudi tu ni nič boljše; le brž na ono stran — hop! — O jej, o jej, v sredo struge padem! . . . Čudno! — voda teče na obeh straneh mimo mene . . . jaz sem suh. Kako se le po pred menoj razgrinja in cepi v dva rokava! Gorje meni, če se zlijeta skupaj! — A v ti nevarnosti pa ne bom; en rokav laliko preskočim, saj imam palico — korajža velja: „štrbunk“ v občestui jarek. Ko se poberem in ozrem na cesto, ni bilo več vode. „Pazi France“, sem dejal, „da s takim manevriranjem ne poskočiš pregloboko.“ Da ne bi zopet zadremal, sem pel, žvižgal, se ščipal v roke, v lice i. t. d. Sedaj se me je pa lotil strašen glad, da bi kar travo grizel. Pospešil sem korake, da bi prej prišel do ljudi. Bilo je blizu polnoči, ko sem pricinal do Srpenice. V gostilnici so se baš odpravljali spat. Prosil sem, naj mi napravijo bele kave. Tačas sem sedel za

mizo, kjer sem kmalu zadremal. Ko je bila kava gotova, me zbude — a jesti nisem mogel: prav nič več nisem bil gladen. Odpravili smo se spat. Jaz nisem hotel iti na posteljo. „Do treh“, sem dejal — „lahko pospim na klopi v vrtni lopi.“

„— Ena — dve — tri. O že tri! Dobro, da je zvonik tako blizu, da se tako jasno čujejo udarci, drugače bi lahko spal do jutra — tako sem zaspan! Vzel sem palico in nahrbtnik ter — zopet zaspal. . . Pozno zjutraj so me muhe zbudile. Solnce je že stalo precej visoko. Urno skočim pokoncu — kje sem? — Globoko pod menoj se je vila bistra Soča, nad menoj je štrlel v nebo vrh Stola, krog mene pa so kosili kosi travo ter se smejali. Poprašal sem jih, če so me videli, ko sem prišel tja gori. „Ne“, so odgovorili. — „V zoru, ko smo mi prišli, ste vi že tu spali.“

Kaj me je prineslo tja gori, je meni uganka.“ . . .

Toplo priporočam tako hojo hribolazcem, katerim je lazenje po hribih pre-
utrudljivo in radi tega neumno.

Na Krn (2246 m).

Spisal Fr. Orožen.

Že dolgo sem hrepenel, da bi obiskal kak višji goriški vrh Julijskih planin, katere dele Zilica, Predel, Koritnica in Soča v vzhodne in zahodne Julijske Alpe, in si tako popolnil znanje Slovenskih planin ter nekoliko pripomogel v razvoj slovenskega planinoslovstva. Početkom avgusta leta 1898. se je končno uresničila moja želja. Odpotoval sem s svojo soprogo iz Ljubljane po gorenski železnici v Škofjo Loko, od koder sva se peljala po Poljanski dolini do Jožkoveca, od tam pa šla peš čez hrib po bližnjici v Cerkno, kamor sva hodila 1½ ure.

Cerkno v pokneženi grofiji Goriški je lepa in velika vas, ki ima nad 1000 prebivavcev. Zlasti lepo se ti kaže kraj z onega mesta, kjer prihaja omenjena bližnjica iz gozda ven. V Cerknem je že bila stara naselbina; to nam potrjujejo ostanki nekega gradu na griču, ki je zahodno od vasi. Tam so našli staro orožje in rimski bakren denar. Prva cerkljanska naselbina je bila baje pod „Gradiščem“, kjer je cerkev sv. Jerneja s pokopališčem. Pri tej cerkvi so ustanovili v prvi polovici 14. stoletja župnijo, ki se zove v starejših listinah Cirknica po enakoimni dolini. Cerkljani imajo okrajno sodišče in davčni urad, čitalnico (že od leta 1869.), hranilnico in posojilnico, kmetijsko bralno društvo in gospodarsko zadrugo z mlekarnico (odlikovano na dunajski jubilejski razstavi z bronasto svetinjo). Že v rimskem času je bila dobro znana cesta iz Loke čez Cerkno in dalje čez Bukovo ob Bači do Svete Lucije in odtod ob Soči v Kanal in naprej. Iz Cerknega smo se vozili po zelo dobro izpeljani cesti dve in pol ure do Svete Lucije in si ogledali plavljenje lesa ob izlivu Bače v Idrijevo.

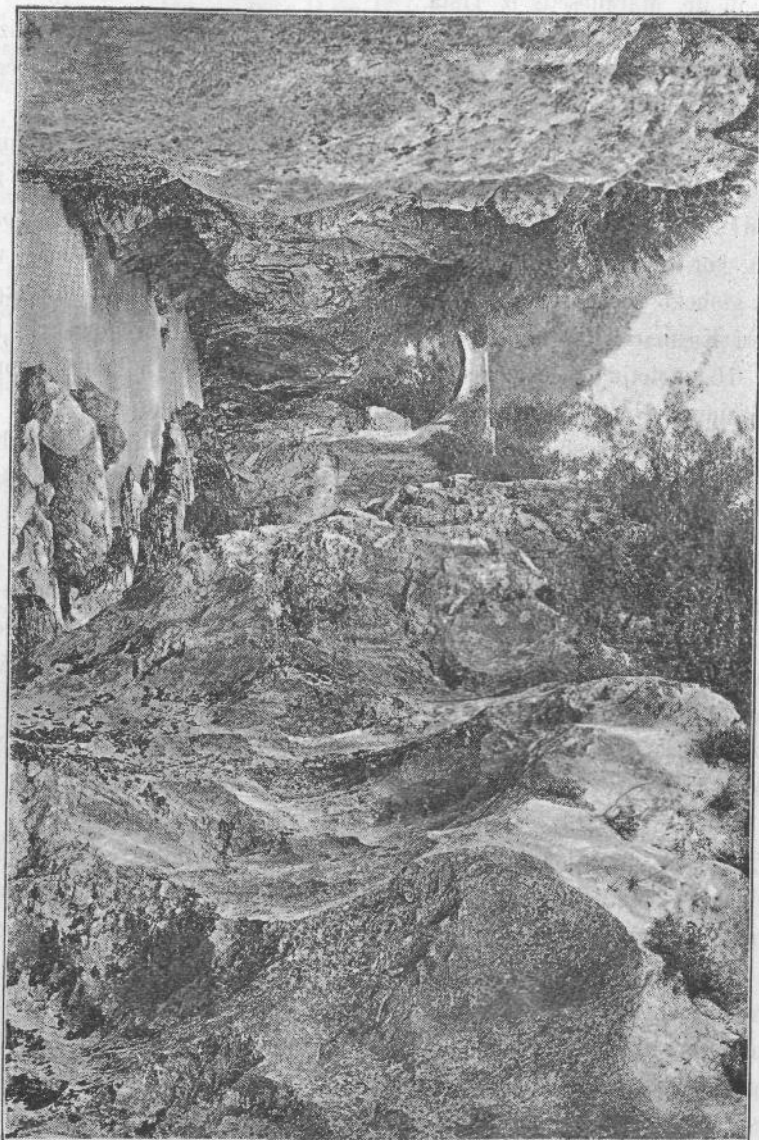
Sveta Lucija je znamenita vas, ki slovi po svojih prazgodovinskih izkopinah in prirodnih krasotah. Grobišče pri Sv. Luciji je na levem bregu Bače in že od leta 1848. znano. Sedaj je že malone vse prekopano; izkopali so nad 3000 grobov. Kopali so tukaj znani starinoslovci dr. Bizzaro iz Gorice, dr. Szombathyi z Dunaja in dr. Marchesetti iz Trsta.

Prišli smo v Tolminsko kotlino, katere najlepši del je ravno blizu južne ograje pri Sv. Luciji, kjer se v Mrzli rupi ob kranjski meji izvirajoča in po velikih ovinkih sem prihajajoča Idrijska, ki teče skozi dve rečni ožini, izliva v Sočo. Idrijska je z veliko silo prodrla polagoma svoj tek ovirajoči ogromni gorski nasip in si tako priborila pot do Soče, ki prihaja črez več stopic. Posebno znamenit je svetolucijski most črez Sočo, ki teče tu peneča v zelo ozkem in globokem koritu ter ima 32 metrov visoka bregova. Z mosta imaš veličasten pogled v globoko soško strugo. Soča si je izdolbila zelo globoko in ozko strugo, ki ima pri Kosmarici 90 m in pod Selami 110 m visoka bregova. Sv. Lucija je bila že v 16. stoletju daleč znana po verskih novotarijah, o katerih poroča prebačenski župnik Noctua v latinski župnijski kroniki: „Ljudje obojega spola so tekali semtertja po vaseh od cerkve do cerkve, kakor bi bili postali brezumni. Po vsem životu so se tresli, ploskali in tolkli z rokami, se delali plašne in se valjali zdaj po trebuhu, zdaj zopet po hrbtu okoli cerkve in se kazali, kakor da jih je bil Bog sam navdihnil. A vendar so bili brezumni ljudje, ki so z besedo in dejanjem žugali duhovnikom, kateri so jih odvracali od tega neumnega početja.“ O početju teh „skakačev“ so sporočili verski komisiji v Ljubljano, a izid dotične preiskave ni znan. Sv. Lucija (Na mostu) je tudi priljubljeno letovišče in ima dobre gostilnice.

Ko se voziš od Sv. Lucije proti Tolminu, zapaziš med Mrzlim vrhom in Tolminskim vrhom v ozadju velikanski Krn. Dolina se nekaj razširja, in mogočno gorovje ti štrli nasproti. Od Sv. Lucije do Tolmina je 6 km zložne in dobre ceste. Tolmin je čeden in velik trg ob izlivu Tolminke v Sočo in ima okoli 900 prebivavcev. Leži sredi gora, katere obdajajo od vseh strani prijazni trg, in je 200 m nad morsko gladino. Tolmin je sedež razsežnega okrajnega glavarstva, ki meji na Kranjsko, Koroško in Italijo, in šteje približno 38.000 prebivavcev. Že v prazgodovinski dobi so bile v Tolminu in okolici obljudene naselbine, a tudi rimske naselbine so bile na tem mestu. Na osamljenem griču nad Tolminom, ki se sedaj še zove Grad, je že v srednjem veku bil grad Kozlov rob (Pockenstein). Sedaj je grad v razvalinah, in poleg teh je tolminsko olupševalno društvo postavilo ogledovalnico, s katere uživaš prav lep razgled. Omenjeni grad je mnogo trpel vsled potresov l. 1348. in 1511. in je od tedaj razpadel. Karel Veliki je ustanovil med drugimi tudi tolminsko okrožno grofijo, obsegajočo Tolminsko, Bolško in Idrijo. Tolminsko so pozneje imeli oglejski patrijarhi. L. 1478. so tudi Turki posetili Tolmin, ko so drevili črez Predel na Koroško. Tolminsko so mimogrede vladali Benečani, ki so izgubili to pokrajino v vormski pogodbi leta

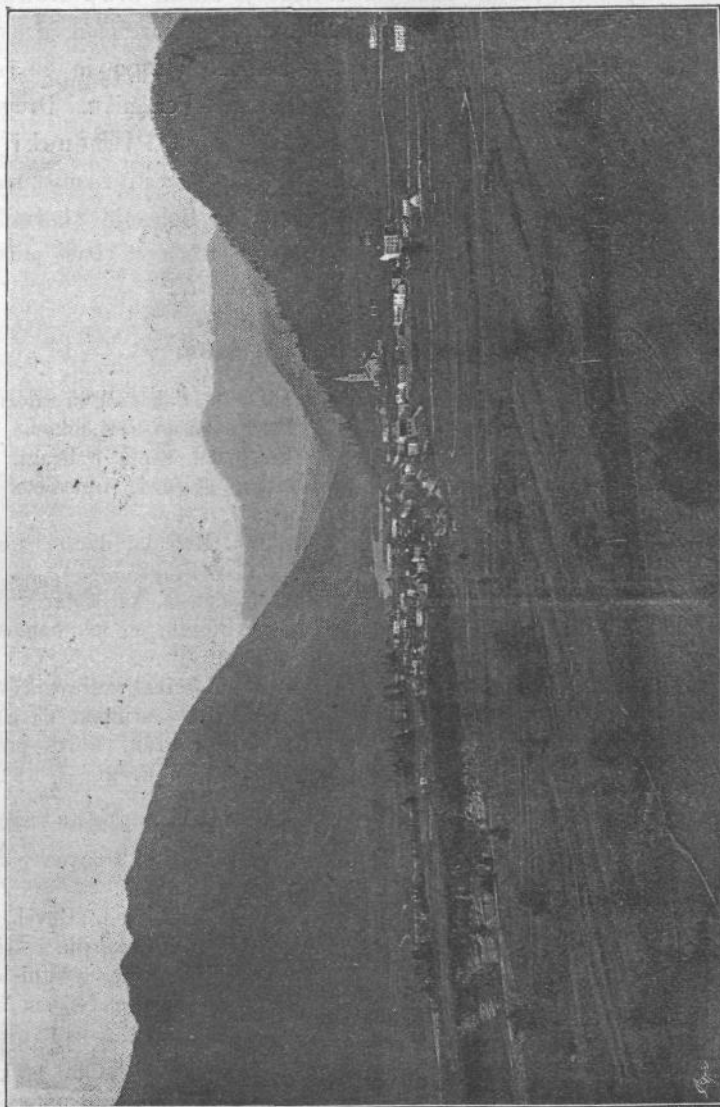
1521. Avstrijski vladar Ferdinand I. je potem pridružil Tolminsko Avstriji. Leta 1821. je cesar Frane J. povzdignil Tolmin v trg, ki je sedaj priljubljevo letovišče, ker podaje letoviščnikom mnogo udobnosti. V Tolminu je sedež vrlo

Svetolucijski most čez Sočo.

delujoče Soške podružnice „Slov. plan. društva“, ima pa tudi narodno čitalnico (ustanovljeno leta 1862.), rokodelsko bralno društvo, posojilnico in hranilnico, olupševalno društvo, sadjarsko društvo, moško in žensko podružnico Cirilove družbe in veteransko društvo.

Kobarid je 16 km od Tolmina oddaljen in pripravno izhodišče na Krn. V Kobaridu je tudi že bila prazgodovinska naselbina in sicer na griču sv. Antona. Odkopali so mnogo grobov, v katerih pa niso našli toliko lišpa kakor pri Sv. Luciji. Rimska cesta „Via Belojo“ je vodila ob Nadiži v Čedad in mimo

Tolmin.

Starega sela skozi Kobarid, Bole, čez Predel v Trbiž in Beljak. Prva postaja te ceste je bila v Kobaridu, in ta ugodna lega je povzdignila Kobarid. Še v štirinajstem stoletju so Kobaridei po božje častili neko drevo in studenec pod njim. Zatorej je prišla beneška križarska vojska v Kobarid in odpravila to malikovavstvo.

Kobarid ima okrajno sodišče, čitalnico, sadjarsko društvo, mlekarско društvo, hranilnico in posojilnico in podružnico sv. Cirila in Metoda. Tu se je rodil pre-zgodaj umrli nadarjeni pesnik Krilán (Josip Pagliaruzzi). Promet je živahen, ker je v Kobaridu razceestje proti Koroški, Italiji in Gorici.

S Kobarida vodi državna cesta v Bole. Med potjo imaš priliko, da občuduješ dva znamenita slapova. Nekoliko oddaljen od Žage je krasni slap Boka, katerega tudi s ceste opaziš. Pot do njega je zaznamovana po „Slov. plan. društvu“. Raz visoko navpično skalo pada mogočni slap v globoko strugo in se razpršuje v vodeni prah. Nekoliko je Boka podobna gorenjskemu Peričniku. Drugi sicer ne tako visoki, pač pa v širokem curku padajoči slap je Pluženski slap pri Boleu. Kake pol ure pred Bolecem ti kaže napis pri cesti zaznamovan pot do slapa, ki je nekaj oddaljen od ceste. Od Kobarida do Bolea je 21 km.

(Dalje prihodnjič)

Društvene vesti.

Darovi. Osrednjemu društvu: *Za Triglavsko kočo:* Nabrano pri „Kamnarju“ 1 gld., iz pušice na Šmarni gori 60 kr. Slavna posojilnica v Vitanju 5 gld. — Savinski podružnici: gospod dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, 3 gld.; slavna okrajna hranilnica v Slovenjgradu 10 gld., slavne posojilnice: v Ptuj 15 gld., v Slatini 10 gld., v Konjicah 5 gld., v Gornjem gradu 50 gld., gosp. Ig. Šijanec knjige „Hrvatsko planinsko društvo“ list „Hrvatski planinar“. Iskrena hvala vsem!

Novi člani:

Osrednjega društva:

- Gd. Andrej Oražem, mlinar v Briksnu.
 „ Anton Zupan, mesar in gostilničar v Ljubljani.
 „ Urban Zupan, trgovec v Ljubljani.
 „ Anton Peterlin, e. kr. profesor v Kranju.
 „ Fr. Peterlin, e. kr. sodni pristav v Kranju.
 „ Vekoslav Hafner, trgovski pomočnik v Ljubljani.
 Gdč. Fani Skerlovnik, poštna uradnica v Ljubljani.
 Gd. I. Skrabar, trg. pomočnik v Ljubljani.
 „ Avgust Štamcar, uradnik banke „Slavije“ v Ljubljani.

Češke podružnice:

- Gd. Henrik Kaán z Albesta, profesor na konservatoriju v Pragi.

- Gd. Jan Otto, tiskarnar in založnik v Pragi.
 I. I. Ferdinand princ Lobkovic, predsednik zemljedel. sveta v Pragi.
 Ga. Marija Fričová, trgovčeva soproga v Pragi.
 Gd. dr. Jan. Kvíčala, dvorni svetnik, univ. prof. v Pragi.
 „ Fr. Mader, e. kr. notar v Brnu.
 „ Karol Pětník, e. kr. namestn. inženir v Brnu.
 „ dr. K. Bozsíval, zdravnik v Brnu.
 „ Emil Pištěk, arhitekt na Smihovu.
 „ dr. Juri Pražák, univ. prof., deželni odbornik v Pragi — ustanovnik.

Savinske podružnice:

- Gd. Janez Kandolin, trgovec v Studenicah, ustanovnik.
 „ Jožef Praznik, pd. Govek, župan in posestnik v Kokarjih.
 „ Zorko Lihtenekar, poštni uradnik v Gross-Gerung na Nižjem Avstrijskem.

Češki turisti v Ljubljani. Dne

3. maja t. l. se popelje 60 čeških turistov iz Prage skozi Ljubljano na naš slovanski jug, da si ogledajo Dalmacijo, Črno goro, Hercegovino in Bosno. Iz Bosne se obrnejo na Zagreb, odkoder dospejo prek Zidanega mosta binkoštno nedeljo popoldne ob 12 uri 41 minut v belo Ljubljano. Odtod se odpravijo binkoštni ponedeljek s kurirnim vlakom v Postojinsko jamo, popoldne

pa bodo ob treh zopet v Ljubljani ter jo zapuste šele v torek z opoldanskim gorenjskim vlakom, s katerim se vrnejo v domovino. „Slov. plan. društvo“ se že pripravlja, da dostojno sprejme drage brate Čehe, ki se jih pristréno vesele ne le slovenski turisti, nego vsi zavedni Slovenci v Ljubljani in zunaj nje. Dne 21., 22. in 23. maja meseca bodemo slovesno praznovali staro pobratimijo Čehi in Slovenci. Program za to tridnevnicó objavimo po naših dnevnikih, podružnice in druga slovenska društva obvestimo pa posebe.

Razglednik na Javorniku = Medvedovem Turnu. Kdorkoli je že polezel na ta razgledni vrh in užival z njega obsežni razgled, je občutil hudi veter, posebno pa nadležno burjo, ki véasih neusmiljeno ondi gospodari. Spričo tega so se združili nekateri prijatelji planinstva, da preskrbe primerno zavetišče razglednemu vrhu, „Slov. plan. društvo“ pa je založilo razglednice z Javornikom na korist temu podjetju. — Torej na noge, zavedni Notranjeji! Prispévajte doneske za stavbo — za prvo stavbo, ki se stavi v vaši sredini — na Javorniku = Medvedovem Turnu, katerega je opeval vaš dični pesnik Miroslav Vilhar. Prosto-voljni prispevki za stavbo pa ponudbe za brezplačno razprodajo razglednic naj se dopošiljajo „Slov. plan. društvu“ v Ljubljani ali pa gosp. Ivanu Pipanu, nadučitelju v Črnem vrhu nad Idrijo. Prispevki se bodo izkazali v društvenem glasilu „Planinskem Vestniku“.

Planinski večer. V petek dne 24. m. m. je bil zadnji planinski večer „Slov. plan. društva“ v letošnji zimski dobi.

Predaval je kontrolor g. Anton Trstenjak „o življenju na najvišjih gorah“. Spretni predavatelj je jako zanimivo naslikal bodočnost gorskega sveta in preveril zbrane turiste na podstavi raziskav raznih učenjakov, da se jim ni bati za prelepe planine še neštévilo let. Velepoučno je bilo poglavje o „planinski bolezni“, zlasti o znanstvenih študijah turinskega profesorja Mossa o vzroku in bistvu te bolezni ter o njegovem načrtu, kako bi bilo možno priti na najvišje vrhove. Za tem predavanjem, ki je izredno ugajalo, je g. prof. in šolski nadzornik Fr. Levec s preljubeznivim humorjem pripovedoval, „kako je hodil pred 26 leti na Krn“ z „muharjem“ prof. Lazarjem, s „polžarjem“ prof. Erjavcem in takratnim abiturijentom Šimnom Rutarjem. Izborni potopis je prepletel gospod pripovednik z najlepšimi spomini na odlične naše može: Erjavca, pesnika Gregorčiča in Krilana-Pagliaruzzija.

Vsakdo si je zaželel, da bi izvrstni spis tudi sam čital v „Plan. Vestniku“, in g. profesor Levec gotovo ustreže ti iskreni želji takisto, kakor je g. kontrolor Trstenjak namenil svoj sestavek temu listu. Oba predavatelja je zahvalil g. načelnik profesor Orožen. — Pevsko društvo „Slavec“ je odlično družbo kar najlepše zabavalo z ubranim petjem. Tudi ta večer sta najbolj ugajali Aljaževa „Triglavska“ in Foersterjeva „Planinska“.

Koča na planini Suhi, ki jo je Radovljiška podružnica lani kupila od posestnika Uraniča, bode letos, še preden napoči čas za hribolastvo, popolnoma prirejena. Ta koča bo izvrstno služila hodecem na Rodico.

Razne vesti.

Vipavska jama. Nedavno sem se mudil v lepi Vipavski dolini, kar pridrdra za mano tudi prijatelj g. T . . . Ker sva hotela kolikor mogoče porabiti prosti čas, sva se napotila tudi v novo jamo pod Nanosom, ki so jo našli za Prhavčevo gostilnico, kjer iščejo živo srebro.

S spremljačem, tamkajšnjim hotelnikom g. Dolencem, sva šla skozi 277 m dolg, približno 1 m širok in 2 m visok, iz žive skale skrbno izsekan predor. Nenadoma sva

stala pred črno kotlino. Žal, da nismo imeli ne prave luči, ne kakega čolna, da bi si stvar natančneje ogledala.

Jezero je baje več metrov globoko in do 30 m široko, odnosno dolgo; voda stoji kake 3 m pod hodnikom. Da je bila kotlina, preden so prevrtali skalo, polna vode, priča to, da je po stropu in ob straneh še polno blata. Po stropu se delajo že kapniki. Jama je vsekakor znamenita.

Odkar so jo predrli, ni bil trg več tako preplavljen kakor v prejšnjih časih, ker sedaj se izteka pod Nanosom zbirajoča se voda sproti skozi predor, dočim je poprej vrela iz vseh lukenj.

Želeti bi bilo, da si ondotni prijatelji prirode omislijo dobro svečavo in majhen čoln ali kak plav, kajti uverjeni smo, da bode marsikdo po letu zdrdral le v ta namen v Vipavo, da si ogleda jamo. Sploh pa bi bilo želeti, da bi razna društva, osobito kolesarska, napravljala kaj več izletov v notranjski raj. F. G.

Rilo planina v Bolgarski. Vseučiliški profesor Cvijić v Belgradu je eden najboljših poznavavcev Balkanskega polotoka, po katerem je že večkrat potoval in tako mnogo pripomogel, da bolje poznamo balkansko gorovje in vodovje. Raziskoval je tudi v zadnjih letih gorovje Rilo, ki se

razprostira po jugozahodni Bolgarski. Kakor je sedaj dognano, je Rilo glede na srednjo višino najvišje balkansko gorovje, ki ima okoli 30 nad 2500 m visokih vrhuncev in 12 vrhov, ki presegajo 2700 m višine. Ločnica večnega snega je med 2900 in 3000 m višine. Rilo je sestavljen iz kristalinskega kamenja in ima ostre grebene in vrhunce ter gorska jezera. Dolinska črta Leva - Rilska deli Rilo v dva dela. Severozahodni del ima 22 km dolg greben, ki prehaja v visoko planoto z mnogimi odrasleki. Beli Isker pa zopet deli vzhodni del v dva dela. V Rilskem gorovju izvirajo vse večje balkanske reke iz majhnih jezere in teko razen Iskra v Egejsko morje. Rilo je najbolj jugovzhodna točka evropska, kjer nahajamo še sledove ledene dobe in sicer do 1700 m višine in nižje.

Književnost.

Cerknško jezero. Spisal Josip Žirovnik, nadučitelj v Zgornjih Gorjah. V Ljubljani 1898. Založila Slovenska Matica. Tiskala J. Blašnikova tiskarna. Ta pokrajinski spis začena z uvodom, v katerem g. pisatelj opisuje Kras vobče glede na značilne posebnosti. Glavna razprava pa je razdeljena v tri dele, v katerih je spretno in natančno opisano Cerknško jezero z bližnjo okolico. V topografični opis Cerknške okolice je vpletenih več zanimljivih zgodovinskih podatkov, zlasti iz dobe turških navalov, in različnih pravljič in pripovedk. Tu čitamo tudi o strašni kugi, ki je razsajala v teh krajih in pokopala mnogo ljudi. V opisu Cerknice se seznamimo s šegami in navadami, a tudi različne prazgodovinske in zgodovinske najdbe so znamenite in pričajo o stari omiki nekdanjih prebivavcev. Mikavni so stari opisi Cerknškega jezera iz rimskih časov in Valvazorjev opis in pripovedke. Najboljši viri so služili g. Žirovniku pri razpravi o vodovodnih razmerah v Cerknški kotlini, različnih jamah in vdrtinah, požiralnikih in odtokih i. t. d. Posebno ribiče in lovec bode zanimal drugi del tega spisa o ribarstvu v jezeru in lovu v njega okolici.

Končno je uvrščena znana pripovedka o postanku Cerknškega jezera. Priloženih je 5 primernih slik, ki predočujejo Veliko Karlovico, Cerknico, veliki škocijanski most (zunaj) in mali škocijanski most. Po g. učitelju Sitschu v Št. Vidu natančno narisani in v Hölzlovem zavodu na Dunaju lepo izdelani zemljevid Cerknškega jezera in njega okolice pa gotovo pospešuje razumevanje vsega spisa, ki je plod večletnega opazovanja in studij na lieu mesta. Gospod pisatelj je s tem temeljitim spisom prav ustregel vsem, ki se le količkaj zanimljejo za prirodne krasote in posebnosti slovenskih dežel.

Slika „Na koroških planinah“ v „Ilustrovanem koledarju“ g. Dragotina Hribarja v Celju za l. 1899. ima napačen naslov, ker nam predstavlja pastirsko in staro turistovsko kočo (katero je postavil prof. Frischauf) na Okrešlju. Slika je posneta od gorenje strani, ako prideš od Kamniškega sedla navzdol proti koči; na levo je velika skala, ki varuje pastirsko kočo plazov. Okrešel je na koncu Logarjeve doline na Štajerskem.

Prošnja. Vse prijatelje vljudno prosimo, da bi blagovobili nabirati novih članov in ustanovnikov. Društvo in vse njegove podružnice imajo polno lepih in koristnih namer in načrtov, za njih izvršitev pa potrebujejo denarja, denarja, denarja. Gani se torej vsak, pa pridobi našemu društvu in podružnicam gmotne podpore, da bo Slovincem prijetno bivati na svojih tleh, in da bode ugodno turistom gostom v naših krajih.

Na znanje! Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 3 gld.; poleg tega zneska plača nov član tudi 1 gld. vpisnine. Ustanovnik plača 30 gld.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Pozor! „Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 2 gld., dijake 1 gld. 20 kr.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 1 gld.

Gabrijel Devetak

v Kobaridu

naznanja p. n. slavnemu občinstvu, da je v svoji novi hiši sredi trga otvoril **gostilnico**.

Toči dobro, pristno vino in Steinfeldsko pivo. Vsaki čas postreza z gorkimi jedili in svežim surovim maslom po jako nizki ceni.

Za gospode turiste prenočišča po 30 kr. za osebo. Na razpolago je 6 sob.

Nadalje naznanja, da ima tudi tovarno za sodovo vodo; izdeluje sifone in pokalice.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v *Františkanskih ulicah št. 4*,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, sli-vovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarških koščenih, roženih in drugačnih izdelkov, ktere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznano izvrstni in po ceni. Popravlja se izvršuje natančno in dobro.

Členovniki na zahtevanje brezplačno.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovi ulici št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Vsakovrstne
napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

J. Bonač

v Ljubljani,
v Šelenburgovih ulicah

št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno
svojo trgovino s
papirjem in s pisal-
nimi potrebščinami.
Vzorci papirja pošiljam
na ogled.

V svoji knjigovoznici
izdelujem vezi pre-
proste in najfiniješe.

Prevzemljam izdelo-
vanje vsakovrstnih
razglednic po fotogra-
fijah. 1000 lepih raz-
glednic 14 — 16 gid.

Imam veliko zalogo
razglednic mesta
Ljubljane z različnih
strani.

10 najlepših razglednic
samih cerkev ljubljans-
kih za 33 kr., s pošto
38 kr.

Edina zaloga svinč-
nikov družbe sv. Cirila
in Metoda (iz Hardt-
muthove tvornice).

Prekurnikom velik
popust.

Tiskarna in kamenotiskarna
A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitvah vseh v to stroko spadajočih del
in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 7,
se priporoča

za vsake vrste **ključarska dela**,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivac v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo
in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega medenega blaga in slaščice.

Kupuje med v panjih in vosek.